

KESTÄVÄMPIÄ JA KORJATTAVIA TUOTTEITA SEKÄ TUKEA KORJAUSPALVELUIDEN KÄYTTÖÖN

Mistä on kyse?

Kuluttajat kokevat tuotteiden kestävyys- ja korjattavuuden olevan heikkoa. Tuotteiden käyttöikä jää usein lyhyemmäksi kuin mitä kuluttaja on odottanut. Jopa 80 % tuotteen elinkaaren aikaisista ympäristövaikutuksista syntyy jo sen suunnittelu- ja valmistusvaiheessa. Siksi on tärkeää pyrkiä lainsäädännöllä ohjaamaan tuotesuunnittelua nykyistä kestävämpään suuntaan. EU:ssa on vireillä useita aloitteita tuotteiden kierrätettävyyden ja korjattavuuden sekä kuluttajien tiedonsaannin parantamiseksi. Joissain jäsenvaltioissa on tehty erityisiä lainsäädäntötoimia korjattavuuden edistämiseksi. Muun muassa Ranskassa edellytetään tietyiltä tuotteilta korjattavuudesta kertovia pakkausmerkintöjä.

Miksi asia on tärkeä?

Monet kulutustuotteet hajoavat ennenaikaisesti tai niiden käyttöikä jää suunniteltua lyhyemmäksi. Kuluttajaliiton selvityksen¹ mukaan vain 8 % kuluttajista on sitä mieltä, että uudet käyttötavarat kuten pienenäköelektronikka ja kodinkoneet ovat yleensä kestäviä. Jopa 78 % kuluttajista on sitä mieltä, että käyttötavarat eivät ole helposti korjattavissa. Kuluttajat nimeävät useita syitä sille, miksi tuotteiden korjaaminen jää tekemättä. Syiksi mainittiin muun muassa, että tuotteiden korjaaminen on usein kalliimpaa kuin uuden ostaminen, korjauspalveluita ei ole riittävästi saatavilla tai että se kestää liian kauan tai vaatii erityisosaamista. Tuotteiden käyttöikää pidentämällä voitaisiin merkittävästi vähentää kulutuksen ympäristövaikutuksia. Myös käytöstä poistettujen tuotteiden nykyistä parempi kierrätettävyys ja materiaalien uudelleenkäyttö vähentäisi kulutuksen ympäristövaikutuksia.

Kuluttajaliiton ratkaisuehdotukset

- Tuotesuunnittelua koskeva EU-lainsäädäntö pitää saada paremmin kestävyys- ja korjattavuusnäkökulmat huomioivaksi.
- Kuluttajansuojalainsäädäntöön tulee tehdä tarkennuksia koskien kuluttajien tiedonsaanti-oikeutta sekä korjausoikeuden toteutumista.
- Lisäksi on selvitettävä mahdollisuudet tukea kuluttajia suoraan korjauspalveluiden käytön lisäämiseksi ja korjauspalveluiden arvonlisäverokannan alentamiseksi.

¹ Kuluttajaliitto | Aula Research, 9/2022, n = 1090